

Saloanele 2012 de la EUROPE

Ne-am obișnuit deja cu constrângerile determinate de un spațiu prea puțin generos pentru desfășurarea acelei importante acțiuni anuale în care sunt adunate și expuse „documente” menite să prezinte în primul rând un tur de orizont al orientărilor, așa cum se oglindesc în realizările ultimului an. Este vorba, evident, despre Salonul anual, care își are rolul necesar de reprezentare obiectivă, fără rostirea unor aprecieri sau sentințe, a creației comunității artistice județene, stimulând reflecția asupra virtuților și limitelor formulelor adoptate, fiind o etalare a unui material de actualitate extras din laboratorul intim al artiștilor. Așa cum am mai apreciat, importanța Salonului anual este simțită în primul rând de artiștii înșiși, căci materialul obiectiv expus se constituie pentru ei în note de lucru, comentarii, intenții realizate sau nerealizate, meditații prospective, vise, relevând multiplele potențialități existente în rândul creatorilor de artă plastică. Împreunarea lucrării sale cu celelalte în substanța densă a Salonului oferă fiecărui artist sentimentul stimulator de solidaritate responsabilă în cadrul unui amplu fenomen de creație. Lansată în această aventură expozițională,

filiala locală a UAP a realizat o primă etapă a Salonului sub forma unei expoziții „tematice” cu insolitul titlu „Format A3”, având ca generic dimensiunea lucrărilor și nu un subiect compozițional. Întotdeauna un Salon tematic s-a constituit într-o provocare pentru artiștii care trebuie să abordeze subiecte care uneori nu intră în cercul lor de preocupări, dar a fi constrâns să accepți a te desfășura creator pe o dimensiune strict impusă pare deseori mai greu decât s-ar putea crede. Fiecare creator are o dimensiune optimă pe care o poate stăpâni compozițional, depășirea ei în plus sau în minus provocându-i probleme de acoperire a suprafeței, dialogul ei cu conținutul pe care îl adăpostește se constituie într-o experiență perceptivă nouă. Reușita acestei etape de Salon constă în asumarea cu modestie a jocului în limitele impuse, dar cu aspirație spre valoare. Vedem expus un material supus diferitelor lecturi și care nu face diferența între generațiile de creatori, seniorii alăturându-se celor tineri în această experiență expozițională. Acest episod se constituie cu succes într-un prolog pentru Salonul propriu-zis, relaxata modernitate a gândirii oferind ocazia de a demonstra viabilitatea demersului creator al artiștilor brașoveni. Dinamic, expresiv, discret sau doar prezent, exponatul impune modul său propriu de a-și dezvălui conținutul și implicit, modul în care este percepută expoziția. Spre deosebire de Expoziția tematică, etapa intitulată „Atelier 35” a Salonului anual nu s-a dovedit, așa cum ne așteptam din partea tinerilor creatori, un activ ferment pentru imaginațiile creatoare. Modalitatea de articulare a discursului expozițional nu a apărut unitară și unificatoare, ceea ce nu este chiar rău, dar nu am putut aprecia expoziția ca un ansamblu coerent de imagini și, ceea ce era și mai important, ca o dare de seamă despre activitatea tinerei generații de artiști plastici. Tinerii creatori par să nu accepte faptul că Saloanele sunt confruntări provocate, necesare trecerii în revistă a unor etape și care au, în principiu, un dublu înțeles – de verificare, în general, a artistului în contact cu publicul și de validare (sau invalidare) a modalităților de creație. Am așteptat întotdeauna de la creația tinerilor idei noi, o sporire a diversității de expresie, bazându-mă pe credința în fantezia creatoare specifică tinereții. Mereu am apreciat faptul că în arta tinerilor se constată neaderența la cultura admisă, că nu-i interesează lucrările gata digerate, etichetate și bine conservate și în expozițiile în care își fac prezența au ca țel o deschidere problematică, opusă oricărei încorsetări a gândirii, dar care nu necesită un comentariu sofisticat și nici nu sunt mostre ale unei așa-zise atitudini destruc-

tive. Așadar, ideea separării în expoziții distincte a generațiilor de artiști este discutabilă și, cum s-a dovedit anul acesta, în favoarea generației seniorilor, ale căror demersuri creatoare sunt construcții înălțate cu efort, concentrare, cu o mare investiție de timp și cu etalarea unor certitudini dobândite într-un efort creator susținut. Chiar dacă etalează pe simeze creația generației mature, Salonul de pictură și sculptură, precum și cel de grafică și artă decorativă mi-a apărut ca o inviorătoare expoziție-studiu, cu caracter anticipativ și prospectiv, așa cum trebuie să fie o secțiune prin diversitatea preocupărilor de atelier și dovedind continuitatea de preocupări și nevoia de problematizare a majorității artiștilor maturi. În cadrul Salonului de pictură s-au remarcat câțiva artiști al căror demers era al unor pictori pentru care culoarea și explorarea posibilităților ei expresive constituie însăși rațiunea lor estetică de a fi. Având noi veleități impresioniste și cézanniene în cazul peisajelor lui Liviu Cihodaru, decanul nostru de vârstă, sau referințe la expresionism în cazul violenței de exprimare în tușele lungi de culoare pură cu care biciuiește suprafața pânzei Simona Cadar, picturile din expoziția acestui an sunt adevărate noutăți care dovedesc efortul evolutiv al artiștilor, multiplele lor disponibilități. În acest context m-a bucurat remarcă unui coleg la vederea lucrărilor pe care le-am prezentat, care a apreciat continua preocupare pentru nou. Este vorba, de fapt, de o atitudine de respect față de locurile de referință pentru cultura plastică, cum sunt muzeele sau galeriile de artă, locuri de referință, de educație, de schimb emoțional, un respect în același timp față de comunitatea artistică de care aparținem și față de publicul care, în ciuda aparențelor, are nevoie de reperele nobile ale artei pentru a suporta banalitatea și urâtenia existenței. Varietatea tehnicilor abordate, creion, tuș, acuarelă, gravură, recursul la limbajul graficii în cazul unor pictori sau sculptori (vezi Daicu), precum și cochetarea cu tehnici noi din arsenalul artei decora-

tive a unor pictori sau graficieni (Mihai Corneliu, de ex.), tot acest dans printre genurile artei plastice se constituie într-o extrem de optimistă abordare a capacității creatoare și dovedește puternica vitalitate și curiozitate care trebuie să caracterizeze pe adevăratul artist. Acest ultim episod al Salonului Județean demonstrează autentică feroare în transformarea datelor realului, probează o dată în plus dotarea multilaterală a multora dintre artiști, care nu uită, în periplul lor inițiativ prin capodopere, să examineze cu prospețime și luciditate metamorfozarea naturii umane, transcriind-o într-un limbaj viu, subtil modulată, fără sofisticare și în ultimă instanță, într-o fericită armonie cu propria lor creație. Forța de emisie optică a sculpturii și a ceramicii este mai întotdeauna estompată de celelalte exponate, cu toate că problema materie-formă nu este numai o problemă de teorie plastică, ci se înfățișează și ea ca un caz de producere artistică. Poate și dimensiunile relativ reduse îl fac pe spectator să le observe mai greu, dar prezența lor contribuie la compunerea spațiului expozițional, într-un asemenea sistem de relații, încât obiectele să fie părți ale unui întreg, mai ales că multe dintre sculpturi vizează monumentalul. Vădit expresive, rezultatul mai multor sensuri active în procesul de creație, pornind de la modelul figurativ, real sau fictiv sau de la logica articulării autonome de suprafețe și volume, obiectele tridimensionale din acest Salon, fie că se numesc sculpturi, obiecte ceramice sau ansambluri decorative, reușesc să se facă pe deplin remarcate. În esență, se poate afirma că, per ansamblu, ediția 2012 a Salonului Județean are ca meritorie caracteristică – punerea în valoare a unei diversități derutante de lucrări, diferențiate și calitativ, într-o compoziție de ansamblu care demonstrează că, departe de a fi o înșiruire de exponate, Saloanele, chiar și netematice, pot și trebuie să fie, în spirit contemporan, expuneri de sisteme și de structuri logic articulate, eficiente estetic.

Din expoziție: desene de Veronica Bodea Tatulea

